

PROJECTE EDUCATIU DE CIUTAT DE BARCELONA PLA D'ACCIÓ 2008-2011

1a REUNIÓ DE L'ÀMBIT DE CIUTADANIA I CONVIVÈNCIA

5 de novembre de 2008, CERC

Coordinador de l'àmbit: Enric Prats, Universitat de Barcelona.

Ordre del dia

- . Presentació, objectius i reptes del l'Àmbit
- . Presentació i debat sobre el document base per a la declaració de les IX Jornades del PEC: Educació, interculturalitat i cohesió social.

Presentació, objectius i reptes de l'àmbit

Enric Prats inicia la sessió tot recordant els principals punts de la declaració aprovada l'any passat al Plenari del PEC "El compromís ciutadà per una educació al servei de la cohesió social", que configura el Pla d'acció 2008-2011.

Per al Pla d'acció 2008-2011, els vuit àmbits temàtics del Pla d'acció 2004-2007 han quedat reorganitzats en tres: "Ciutadania i convivència", "Diversitat i igualtat d'oportunitats" i "Educació compartida". L'àmbit de "Ciutadania i convivència" recull la trajectòria dels àmbits anteriors dedicats als temes de "Construïm la xarxa educativa de la ciutat", "Sostenibilitat", "Mobilitat" i "Educació en Valors".

A cada àmbit s'adscriuen uns projectes estratègics i les accions ciutadanes relacionades amb el tema. Aquest àmbit té tres projectes estratègics assignats: la participació dels estudiants com a projecte educatiu i social; la promoció de l'associacionisme educatiu; el projecte "Temps de barri, temps educatiu compartit".

A més, cada àmbit té un fòrum, amb funcionament propi. El fòrum que pertany a aquest àmbit és el de Ciutadania i Educació.

Mentre que l'àmbit té prevista una trobada anual, en el fòrum el ritme de treball serà més constant, amb diverses trobades a l'any, i un paper més dinamitzador.

L'Àmbit de Ciutadania i Convivència té tres grans objectius plantejats en aquest trienni, que encara s'han d'acabar de definir:

- . Consolidar una xarxa educativa innovadora i integrada, facilitadora i promotora d'una ciutadania activa i global: per això, es mirarà de crear i dinamitzar espais de trobada, tot aprofitant i reutilitzant els existents.
- . Detectar situacions emergents que requereixin la creació de projectes i accions noves: amb aquest objectiu, es mirarà d'establir mecanismes de diagnòstic i de sondeig a escala de ciutat.

. Promoure el reconeixement públic i institucional de les accions i pràctiques excel·lents en l'àmbit del desenvolupament d'una ciutadania activa: en aquest sentit, es proposa aprofitar plataformes existents i crear-ne de noves.

Els objectius de l'àmbit per aquest any són, en primer lloc, definir les seves prioritats incorporant nous projectes o fent emergir d'altres, i definir els productes per fer visible la tasca realitzada. En segon lloc, posar en marxa el Fòrum de Ciutadania i Educació, l'antecedent immediat del qual és el Fòrum d'Educació i Valors, de l'anterior pla d'acció. Malgrat que no hi ha un calendari definit la proposta és fer trobades cinc cops a l'any.

Els objectius del Fòrum per al curs en marxa són els següents:

1. Consolidar un grup permanent de debat sobre Ciutadania i Educació, que nodreixi de contingut els projectes i les accions de l'àmbit de Ciutadania i Convivència del PEC, com també dels altres dos àmbits.
2. Proposar la creació i l'elaboració de productes específics que permetin transferir a les entitats i centres educatius la tasca del Fòrum de Ciutadania i Educació (FCE).
3. Avançar en la definició de criteris per verificar els avenços en temes de ciutadania per part dels projectes i accions de l'àmbit i del PEC.

El treball s'organitzarà a partir de la proposta d'uns temes monogràfics, que de manera provisional serien els següents:

1. La participació com a exercici de la ciutadania activa: la visió dels joves.
2. El sentiment de pertinença: associacionisme i creació de vincles.
3. La construcció de la identitat en un entorn plural: educació inclusiva per a tots i totes
4. El desenvolupament de la noció de bé comú com a element de construcció de comunitat.
5. La universalització de drets i deures a totes les persones residents al territori: els infants.

El coordinador convida a tothom a participar a través dels diàlegs, de les jornades, etc., i de manera més intensa a partir del Fòrum.

Torn d'intervencions

El coordinador obre un torn de paraules per tal que els assistents expressin les seves reflexions sobre el PEC, en general i sobre l'àmbit que ens ocupa, en particular.

Es reclama la intervenció de grans entitats, com les universitats, perquè donarien una dinàmica diferent al PEC. S'espera que el PEC s'ocupi de l'educació en ciutadania de persones adultes, ja que, en general, les entitats ocupades tradicionalment de la formació d'adults no s'ocupen d'aquest àmbit.

S'espera que el PEC es converteixi en un mecanisme actiu, pràctic, participatiu i arribi al professorat i a l'alumnat. Concretament, s'espera integrar alumnes i crear fraternitats llatines a l'institut.

S'exposa l'experiència de formació del professorat per part de l'Escola d'Expressió Carme Aymerich que, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona, ha organitzat un postgrau sobre comunicació i aproximació als altres. Es valora positivament la relació d'aquest alumnat

amb les diferents entitats tot creant projectes relacionats amb la ciutadania. En aquest sentit, es fa notar que la universitat comença a ser sensible amb els temes de convivència.

Es constaten els canvis que hi ha hagut des dels inicis del PEC i el nombre de projectes consolidats. S'espera enriquir la idea de la xarxa; aprendre a observar i oferir criteris diferents.

Es reclama més contacte amb altres països per conèixer experiències diferents.

Es manifesta que actualment es participa, coneix i comparteixen programes i experiències, però cal engrandir-los.

S'exposa que cal buscar la coherència de les feines que cadascú fa des del seu àmbit; sumar esforços i no duplicar-los. Des de l'àmbit de la prevenció i seguretat ciutadana, es planteja la necessitat de l'acollida a l'origen i, no només a l'escola, sinó a la ciutat. Cal identificar els fruits i organitzar-los per fer-los més productius. Cal treballar conjuntament convivència i educació.

El coordinador manifesta que la necessitat de reflexionar sobre el que s'està fent ja es va plantejar a l'anterior PEC.

Es valora positivament el treball en equip, l'ajuda mútua, l'intercanvi, i més, en un àmbit que tot sovint toca treballar a contracorrent.

S'espera que el PEC sigui un instrument participatiu que tingui la capacitat de respondre de forma immediata als diferents problemes que es puguin plantejar.

S'assenyala la necessitat de passar dels compromisos acordats a línies d'actuació.

Es considera convenient fer arribar a conèixer a tothom que estigui relacionat, en un sentit ampli, amb el món de l'educació, el PEC. És aleshores quan es podrà aplicar tot el que s'ha dit: treballar en xarxa, no duplicar esforços, etc.

El coordinador manifesta que és un tema que ja tenen en compte. En aquest sentit, s'enviarà una àmplia informació sobre el fòrum perquè es pugui incorporar qui vulgui. També considera important canalitzar les preocupacions de tothom a partir del fòrum, que és un espai obert. A mesura que es generi nova informació s'enviarà a tots els participants.

Presentació i debat sobre el document base per a la declaració de les IX Jornades del PEC: Educació, interculturalitat i cohesió social

Marta Cots, del comitè científic de les IX Jornades del PEC, presenta i explica en què consistiran les IX Jornades del PEC, centrades enguany en el tema Educació, Interculturalitat i Cohesió social, que es duran a terme l'1 i el 2 de desembre. Aquest tema es desprèn de la declaració aprovada l'any passat pel Plenari del PEC, que recollia l'objectiu següent: "Barcelona és i vol ser en un futur un gresol cultural".

Després d'explicar com funciona el comitè científic i per qui està format, enumera quina és la seva missió: la definició de continguts de programa i l'elaboració d'un Document Base per a la Declaració de les Jornades.

Les propostes del document base estan vinculades a tres eixos d'acció i parteixen d'un marc conceptual format per tres dimensions: la dimensió cultural, la dimensió social i educativa, i la

dimensió identitària. Aquests tres eixos d'acció, que estructuraven el contingut del debat, de la comunicació de bones pràctiques i de la formulació de propostes de futur, són:

1. Impulsar dinàmiques de treball en xarxa en àmbits territorials de la ciutat per afavorir processos de coneixement i de reconeixement des d'una quotidianitat d'espais compartits. (Polítiques de reconeixement)
2. Establir una estratègia de treball educatiu integral amb joves per facilitar la seva promoció social i professional. (Polítiques de promoció)
3. Fomentar processos educatius interculturals i inclusivament per construir una ciutat gresol de cultures que parteix de la seva història i es projecta en el futur. (Polítiques culturals)

Aquest document s'emmarca en la celebració de l'any Europeu del Diàleg Intercultural; recull els acords de la comunitat educativa compromesa amb el Projecte Educatiu de Ciutat de Barcelona mitjançant un procés participatiu; i, és el marc de referència en el qual defensar mesures globals i de fons, tenint en compte que la realitat és canviant i complexa.

El Document s'estructura en cinc apartats: anàlisi del context històric i social de la nostra ciutat; fortaleses i debilitats en el nostre context educatiu i social, opció de la interculturalitat com a model de gestió de la diversitat cultural a la nostra ciutat; propostes vinculades als eixos d'acció: polítiques de reconeixement, polítiques de promoció i polítiques culturals; propostes de marc general.

Després de la jornada inaugural del dia 1, el matí del dia 2 s'establirà, de forma simultània, un espai de debat per a cadascun dels tres eixos esmentats. Els participants han de triar en quin eix volen treballar. A la tarda, es presentaran algunes de les experiències i bones pràctiques que funcionen a la ciutat.

L'Enric Prats tanca la sessió i anima els assistents a participar de forma activa en les properes jornades.

Barcelona, 5 de novembre de 2008

INSTITUCIONS I ENTITATS QUE HAN PARTICIPAT:

Ajuntament de Barcelona: Gemma Garcia, Hilda Weissmann

Assoc. Sant Martí Esport: Anna Hita

Associació de Persones Participants Àgora de l'escola de Persones Adultes de la Verneda Sant Martí: Bernat Oro

CEESC: Eduardo Elosegui

CEMB: Alícia Fernandez

CJB: Marta Cots

Coordinació àmbit CC PEC i Fòrum Ciutadania i Educació: Enric Prats

Eica - Espai d'Inclusió i Formació Casc Antic: Alfons Formariz

Escola d'Expressió Carme Aymerich: Artur Acevedo

Fundació Tot Raval: Nuria Paricio

ICV-EU i A: Margarida Prats

XXV Olimpíada: Montserrat Palou

Inspecció Educació: Manel Mallol

Lluïsos de Gràcia: David Montfort

RACC: Marta Porrà

Regidoria Drets Civils, Ajt. Barcelona: Neus Canelles

Regidoria Usos del Temps, Ajt. de Barcelona: Antoni Fernandez

Servei Meteo (CEIP MJ Verdaguer): Miquel Comas

SOS Racisme: Beatriu Guarro

Altres participants:, Núria Calafell, Cristina Camera, Maribel Cruset , Emma de la Haba, Arnau Novell, Francesc Robledo, Marta Sanchez.